

kurista

*horolezectví
orientační sport*

PŘÍLOHA:
KVALIFIKACE
A ŠKOLENÍ
VEDOUČÍCH
A CVIČITELŮ

CENA 2,50 Kčs

11
1966

SKÁLY ZA HUMNY

Dr. VLADISLAV STRNAD

Lezecké terény na Holém vrchu a na Kozích hřbetech poblíž Suchdola u Prahy

Většina Pražanů zná půvabné Tiché údolí u Suchdola, málo pražských horolezců však ví o možnostech výcviku na tamějších skalách. Členové oddílu TJ Slovan Praha 8 — Bohnice se již delší dobou zabývají systematickým průzkumem méně známých cvičných terénů, a proto chceme poskytnout několik informací o této oblasti nedaleko Prahy.

Kozí hřbety se táhnou na severovýchod od Horoměřic a končí nad Tichým údolím mezi Suchdolem a Úněticemi. Na protilehlé straně Tichého údolí je Holý vrch. Okolí vyniká některými botanickými i geologickými zvláštnostmi, a proto je v části Tichého údolí přírodní rezervace. V budoucnu zde má být vyhlášena chráněná krajinná oblast zahrnující kromě Rostockého háje a Tichého údolí i Holý vrch a Kozí hřbety. Romantická krajina je častým cílem výletníků. Také Mikoláš Aleš, který dočasně pobýval v Suchdole, jistě použil některých zdejších motivů ve své tvorbě. Skály byly navštěvovány již v době okupace horolezci organizovanými v akademickém odboru Klubu českých turistů.

Skály jsou složeny z buližníku, tvořícího zde v poddajnějších algonkických horninách jakousi čoučkovitou vložku, která byla denudací částečně obnažena, takže vynikl romantický skalnatý hřbet. Výstupové cesty jsou zde převážně krátké, mnohé z nich však dosti náročné. Na některých cestách jsou fixní skoby a všude je možno klást uzle i smyčky. Terén je vhodný hlavně pro výcvik mimo letní sezónu. Nejkrásněji je zde v polovině dubna, kdy v blízkém okolí rozkvétá množství třešní a trnek. V létě po skončení výcviku je možno osvěžit se ve vodní nádrži pod Holým vrchem. Nejvýhodnější přístup do okolí ke skalám je z konečné stanice městského autobusu v Suchdole (jezdí sem z Podbabý) po žluté značce (asi 20 minut). Rychlé spojení z Prahy umožňuje absolvovat i půldenní výlety.

Praktický význam má především Holý vrch, kdežto na Kozích hřbetech lze uskutečnit pouze velmi krátké a nevýznamné výstupy. [Výjimkou je stěnka Lomenice ležící uprostřed Kozích hřbetů.] Omezíme se proto na popis cest na Holém vrchu. [Zkratky s = skoba, u = uzel, sm = smyčka.]

Na jihozápadním svahu Holého vrchu jsou dvě skály. Nahoře je Alšova vyhlídka, dole přímo nad cestou je Strážce.

■ ALSOVA VYHLÍDKA

Všechny cesty jsou v údolní jihozápadní stěně. Výška stěny je 10 až 18 metrů.

1. Západní hrana — V. Dva metry vlevo od jeskyňky spárou na lávku (u), odtud vzhůru na plošinku (s), doprava na hranu na balkónek (s) a středem posléze levou částí stěny na vrchol.

2. Únětická spára — IV. Vpravo od jeskyňky na lávku, doleva ke spáře a spárou (u, sm) na vrchol.

3. Tondova cesta — V. Dva metry vpravo od jeskyňky na lávku, 2 m vzhůru (u), odtlačující stěnkou doleva k vyčnívajcímu balvanu (u) a doprava ubíhající zářezem vzhůru.

4. Branka — I. Šest metrů vpravo od jeskyňky z předskalí 3 m vzhůru a pak vlevo nebo vpravo na plošinu s oknem.

5. Dvoucestná — III. Metr vpravo od nástupu na cestu č. 4 krátkou koutovou spárou vzhůru, traverz doprava do kouta (sm) a odtud buď a) levým zářezem (u, sm), nebo b) pravým zářezem na velký odštěp (2 sm) a na vrchol.

6. Pilíř — V až VI. Stěnkou (u) pod převis a ke skryté skobě nad převisem. Poněkud doprava na plošinku (s) a přímo přes velký odštěp (sm) na vrchol.

7. Černý převis — V. Zprava na plošinu pod převisem (s, u). Přes převis a spárou na širokou lávku, odkud stěnkou přímo na vrchol.

8. Plotny — III až IV. Nástup uprostřed mezi Černým převisem a zářezem v plotnách. Rozpukanou plotnou doleva k odštěpu (sm) a odtud přímo přes hluboký otvor na širokou lávku a stěnkou na vrchol.

9. Traverz stěnou — IV. Za hranou až na balkónek (u, 2 s), překrok do Únětické spáry a do kouta se spárou (sm). Odtud na vyčnívajcí balvan na Tondově cestě (u). Odtlačující stěnkou k břízce na cestě č. 4 a traverz do kouta na Dvoucestné (sm). Horizontální spárou na plošinu pod Černým převisem (s, u), dále k odštěpu na plotnách (sm) a doprava na širokou lávku.

■ STRÁŽCE

Výška stěn je 15 až 27 metrů.

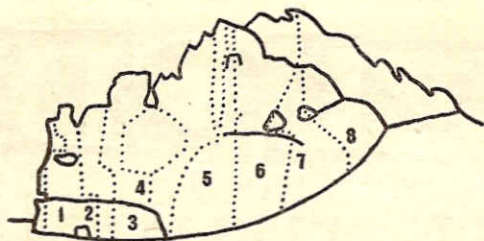
10. SZ spára — III. Spára probíhá v SZ stěně ve spádnicí vrcholku skály. Spárou (2 u) na lávku a zářezem na vrchol.

11. Bratrská — III. Vpravo od pilíře s převisem na lávku a do kouta (u). Koutem vzhůru, doleva na lávku a hranou (u) na vrchol.

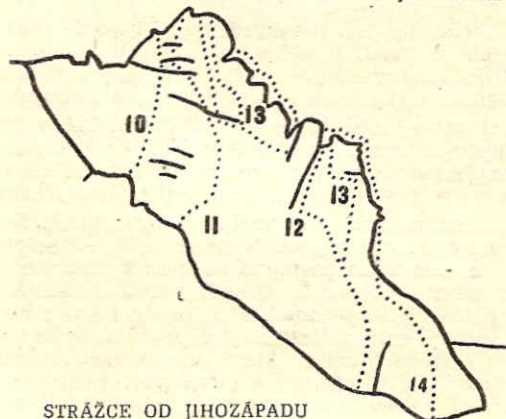
12. Horoměřická — II až III. Levou spárou ve stěnce nad cestou na terasu (sm), do levého kouta a jím na první zub v hřebenu (sm). Do sedélka, traverz do levé spáry (sm) a spárou, posléze koutem (sm) na vrchol.

13. Ptačí — V. Levou spárou ve stěnce nad cestou na terasu (sm) a údolní stěnkou až pod převis (s). Odtlačující traverzem doleva za hranu a vzhůru na první zub hřebenu (sm). Na sedélko, spárou těsně vlevo od hřebenu 3 m vzhůru, traverz 2 m vlevo (u) a spárou (sm).

14. Hřebenovka — II až III. Čtyři metry vpravo od nástupu na cestu č. 12 plotnou a spárou na terasu a žebrem (sm, u) na první zub hřebenu. Hřebenem na vrchol.

ALSŮVA VYHLÍDKA OD JIHOZÁPADU

STRÁŽCE OD JIHOZÁPADU

VÝSTUP HŘEBENOVKOU (Č. 14), NA STRÁŽCE, HOLÝ VRCH — (SNÍMKY V. STRNAD a H. ŠANTL)

6 1968

Lurista

Opět skály za humny

V 11. čísle Turisty z roku 1966 popsal dr. Strnad cesty na cvičných skalách na Holém vrchu u Prahy. Od 2. září 1967 má Strážce o jednu cestu víc. Vede západním pilířem, který má v dolní části velký převis.

Prvolezci si pilíř prohlíželi již delší dobu a poprvé se o něj pokusili na podzim roku 1966. Dostali se až nad převis, ale déšť jejich další postup zastavil. Přitom zjistili, že se o převis pokoušel již někdo před nimi, protože na něm našli starou skobu.

Při celém přejezení pilíře v roce 1967 se prvolezec snadno dostal podél spáry v levém okraji plotny pod převis a kolem vklíněného balvanu založil smyčku. Travers pod stropem převisu nebyl sice technicky obtížný, ale fyzicky namáhavý, hlavně proto, že prvolezec musel do spáry pod převisem zatlouci skobu. Proto přešel až na druhou stranu převisu na malou plošinku, kde se u další skoby zajistil. Z tohoto místa by se sice převis dal obejít, ale tím by cesta ztratila na logičnosti a půvabu. Proto skobu vytloukl a vrátil se doprostřed převisu. Do skoby zapnul další karabinu s žebříčkem, nechal se přitáhnout a vykláněl se podél stropu převisu, jednou rukou se držel karabiny ve skobě a druhou se snažil zapnout další karabinu do skoby v převisu. Konečně se mu to podařilo, vrátil se ke skobě pod převisem, trochu si odpočinul a po dalším manévru se mu podařilo do karabiny v převisu zapnout další žebříček a lano.

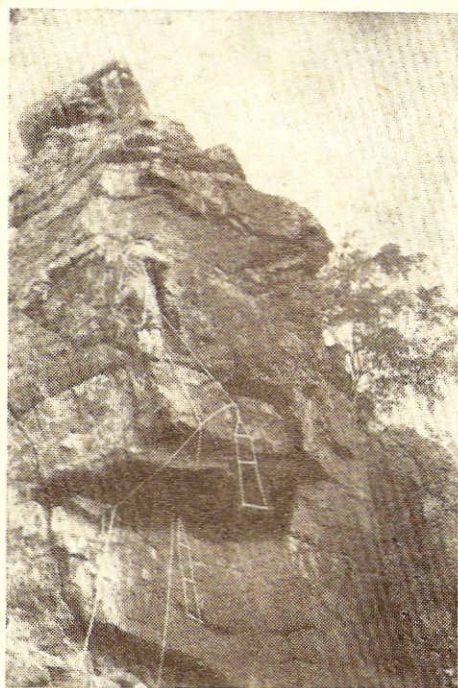
Z prvního pokusu si pamatoval, že se mu nepodařilo dostat se nad převis bez další skoby. Nešlo to ani tentokrát. Proto zatloukl nad převis další skobu a pak se již zvedal v poslední příčce žebříčku na malou plošinku nad převisem. Zde někde musela zůstat skoba z prvního pokusu. Našel ji, byla trochu šikmo vlevo, a zajistil se u ní. Prvolezec měl vpravo asi ve výši očí vrchol úzkého plochého bloku. Pokus vysoukat se na blok se nezdařil, protože stěna značně vytlačovala a nad blokem byla jen hladká plotna a na ní ani jeden spolehlivý chyt. Pokoušel se projít vlevo, kde se zdálo, že je dostatek chytů. Byly tam, ale vytlačovaly ho stále víc doleva, až skoro do severozápadní spáry (cesta č. 10), ale to nechtěl, a tak se snažil lézt stále vzhůru. Několikrát se o to pokoušel, ale stále se vracel.

Nakonec přece jen musel udělat to, co nechtěl: Do skoby, v níž byl již, zavěsil žebří-

ček, levou nohou se do něho postavil, levou rukou se držel karabiny, pravou ruku položil dlaní na plotnu nad blokem a pomalu se zvedal. Bylo to vzdušné a napínavé. Když stál na úzkém balkónku na vrcholu bloku, konečně si pořádně oddechl.

Nad ním byla jen hladká plotna s malými převisy bez chytů a stupů, řídce ji protínalo několik vodorovných spárek. Do jedné z nich se mu podařilo umístit skobu a znovu přišly ke cti umělé pomůcky. Věděl, že nad plotnou je již pohodlná lávka protínající cestu č. 10 i 11. Vzhůru to nešlo tak lehce. Tření lan již bylo značné, plotna vytlačovala a únava působila také své. Konečně stanul na lávce, kterou již znal.

Chvilku odpočíval a pak se pustil do vrcholového převisu. Když dříve lezli severozápadní spáru, nedokončovali cestu spárou doleva, jak

fíká průvodce, ale přímo přes převis vzhůru. Převis znal, několikrát ho lezl, ale teď byl z ničeho nic těžší. Dvakrát se vrátil, ale nakonec přece jen stál na vrcholu. Cesta končila, zbývalo jen se zajistit a dobrat druholezce.

Popis cesty: Spárou po levém okraji plotny pod převisem až pod převis (smyčka). Travers doprava doprostřed převisu (skoba) a přes převis vzhůru na úzkou římsu. Doleva vzhůru ke skobě a pak doprava na vrchol plochého bloku tvořícího úzký balkón. Z něho přes hladkou plotnu přímo vzhůru na lávku (protíná cestu č. 10 a 11). Z lávky přes vrcholový převis na vrchol. Cesta je vhodná pro nácik manipulace s umělými pomůckami.

Inž. RADOVAN ZAPLETAL

horolezectví